

Municipalne obveznice

Prva iskustva i nove mogućnosti

Karakteristike zaduživanja emisijom obveznica

- ✓ Finansiranje projektata izdavanjem municipalnih obveznica ima prednosti u odnosu na ostale vidove finansiranja
- ✓ Uslovi zaduživanja kod prvih municipalnih obveznica u Srbiji naročito će zavisiti od konkurencije na strani tražnje

Tok projekta

Projekti ovog tipa sprovode se kroz strukturiran i formalizovan proces kako bi se obezbedio maksimalan uspeh emisije

Priprema projekta

- Angažovanje savetnika i formiranje projektnih timova
- Usvajanje odluke o zaduživanju i pribavljanje Mišljenja Ministarstva Finansija
- Pokretanje javne nabavke kredita
- Utvrđivanje vremenskog plana izdavanja obveznica
- Preliminarno utvrđivanje strukture obveznica
- Preliminarno utvrđivanje indikativnih uslova

Analiza tržišta i izrada dokumentacije

- Ispitivanje tržišta i analiza tražnje (uključivanje IFIs)
- Izrada konkursne dokumentacije za kredit
- Izrada Informacionog memoranduma
- Izrada prezentacija, Q&A i drugih materijala
- Odluka o agentu emisije - pokrovitelj ili samo agent emisije
- Odluka o načinu emisije – javna ponuda ili privatni plasman

Roadshow & Regulatorna pitanja

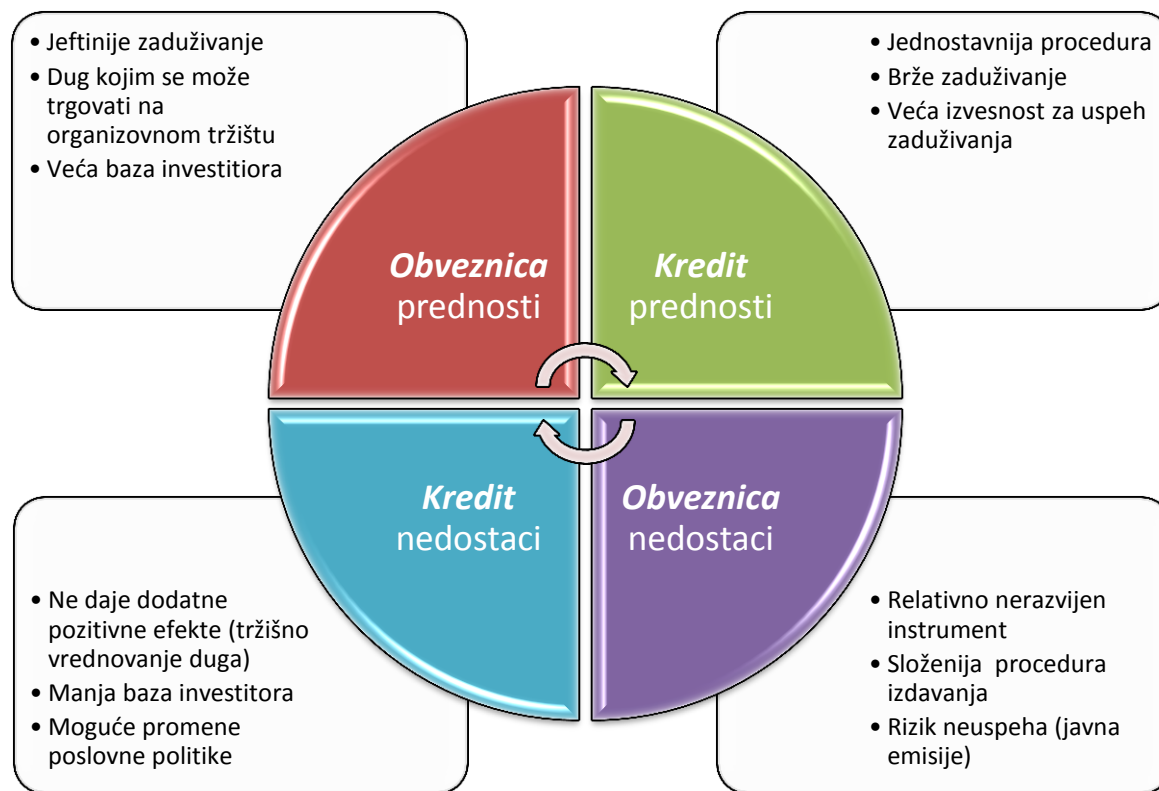
- Organizovanje prezentacija i "one to one" sastanaka sa ključnim investitorima
- Određivanje cene / prinosa obveznica – ugovor sa Pokroviteljom emisije
- Izrada preliminarog i glavnog prospekta (Obaveštenja) u skladu sa Zakonom o tržištu HoV
- Usvajanje odluke o načinu zaduživanja i Odluke o emisiji obveznica
- Dobijanje saglasnosti na Prospekt (Obaveštenje) od strane Komisije za HoV

Upis i uplata & Listiranje na berzi

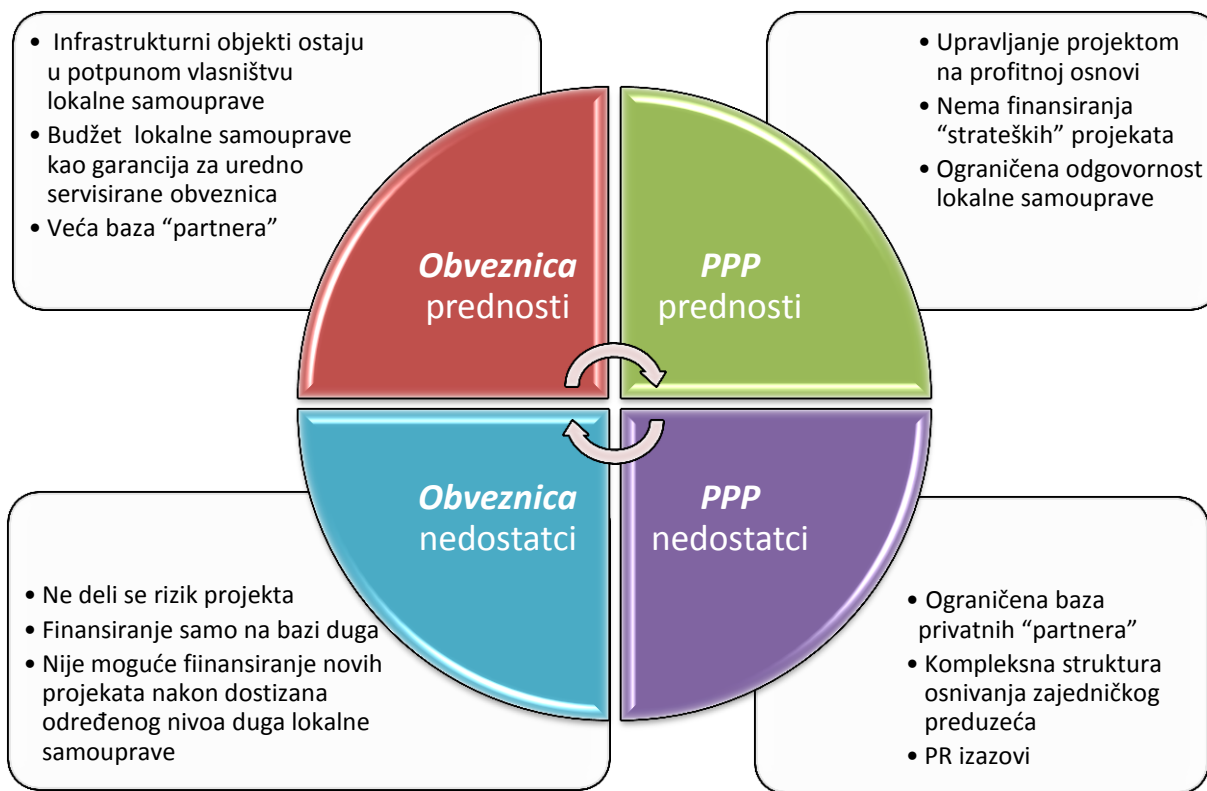
- Sklapanje ugovora sa kupcima obveznica / Upis i uplata obveznica
- Dobijanje odobrenja o izdavanju obveznica od Komisije za HoV
- Registracija obveznica u Centralnom registru HoV
- Uključenje obveznica na organizovano tržište
- Ugovor sa market mejerom

Obveznica vs kredit

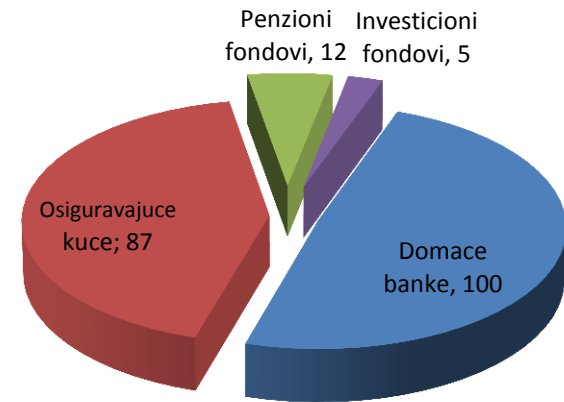

Obveznica vs PPP

Baza investitora

- ✓ Domaća osiguravajuća društva - ukupne tehničke rezerve su preko 760 miliona Eur-a – potrebna diversifikacija
- ✓ Domaći penzioni fondovi - ukupna imovina pod upravom iznosi preko 120 miliona Eur-a
- ✓ Poslovne banke i međunarodne finansijske institucije (IFIs) - IFC i EBRD su pokazali direktno interesovane za participaciju u emisiji obveznica grada Novog Sada
- ✓ Investicioni fondovi - najveći potencijal leži u regionalnim investicionim fondovima iz segmenta BOND fondova, koji raspolažu sa značajnim investicionim potencijalom
- ✓ Najšira investiciona javnost – sva pravna i fizička lica

Građani kao investitori u municipalne obveznice

- ✓ Izmenama Zakona o javnom dugu RS pružena je mogućnost građanima da učestvuju u primarnoj emisiji municipalnih obveznica, čime je proširena prvobitna baza potencijalnih investitora;
- ✓ Pozitivni efekti koje građani kao potencijalni investitori u municipalne obveznice dobijaju:
 - ✓ Širenje investicionih alternativa sa mogućnošću postizanja bolje diversifikacije rizika privatnog ulaganja građana;
 - ✓ Plasiranje viška sredstava građana u očekivano likvidne finansijske instrumente;
 - ✓ Poreske olakšice na ulaganja u municipalne obveznice (Član 65. Zakona o porezu na dohodak građana RS) i postizanje više stope efektivnog prinosa.

	Municipalna obveznica	Devizna štednja
Uloženi iznos (EUR)	1.000	1.000
Kupon, kamatna stopa	5%	5%
Nominalni prinos (EUR)	50	50
Poreska stopa	0%	15%
Porez (EUR)	0	7,5
Efektivni prinos (EUR)	50	42,5
Efektivna stopa prinosa	5,00%	4,25%

Zakonski okvir

- Zakon o javnom dugu
 - Izmenjen Član 37, stav 2 – IPO je sada moguć
- Zakon o budžetskom sistemu RS
- Zakon o tržištu kapitala
 - Podzakonski akti Komisije za hartije od vrednosti
- Zakon o bankama
- Zakon o dobrovoljnim penzionim fondovima
 - Odluka NBS o uslovima za ulaganje imovine
- Zakon o osiguranju (u postupku je pisanje novog zakona)
 - Odluka NBS o uslovima za ulaganje imovine

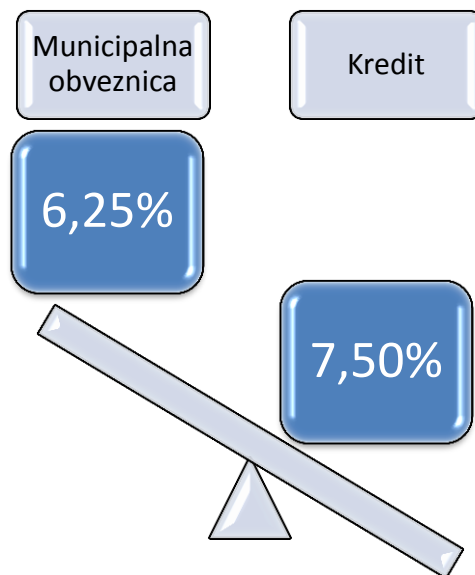

Vremenski okvir

Prva iskustva – Novi Sad

- Ciljevi ovog pilot projekta su bili višestruki:
 - Napraviti prvu municipalnu obveznicu u Srbiji, i otvoriti alternativne puteve za zaduživanje opština
 - Uključiti nebankarske finansijske institucije – uloga USAID-a
 - Smanjiti trošak zaduživanja za Grad Novi Sad (projekat završetka Bulevara Evrope, i izgradnje kanalizacione mreže u prigradskim naseljima)

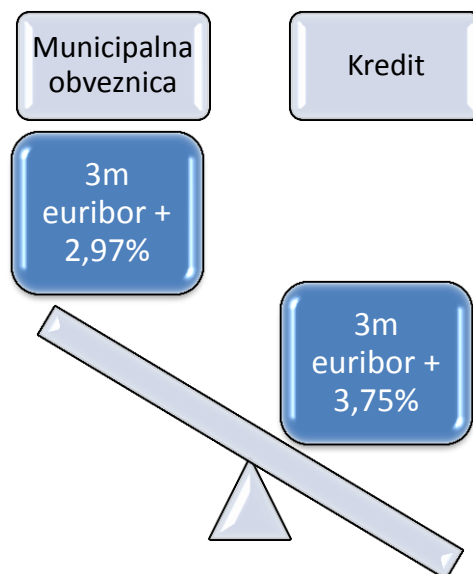
Struktura obveznice

Izdavalac		Grad Novi Sad, Moody's kreditni rejting Ba3		
Nominalni iznos emisije		€ 35 M , podeljen u III tranše		
Okvirni rok za emisiju		Q3 2011 i Q1 2012		
Denominacija		EUR		
Rok dospeća		12 godina (uključene 2 godine grace perioda)		
Kamatna stopa		Fiksna, max 6,25%		
Plaćanje (dospeće kupona)		Polugodišnje		
Isplata glavnice		Amortizacioni plan otplate duga		
Referentni instrument	Trezorski zapis RS indeksiran u €	Obveznice Republike Srbije za osiguravajuća društva	Obveznica Grada Splita (Avgust 2008)	
Prinos na referenti instrument	ESP 5,4 % (dosp. 1. jul 2011)	5,85 %	6 %	
Municipalna obveznica biće registrovana kod Centralnog registra depoa i kliringa hartija od vrednosti Republike Srbije				
Postoji mogućnost da jedna tranša ove obveznice, koja je garantovana od strane američkog trezora (US Treasury) prego USAIDovog programa podrške, bude izdata javnom ponudom i listirana na Beogradskoj Berzi.				

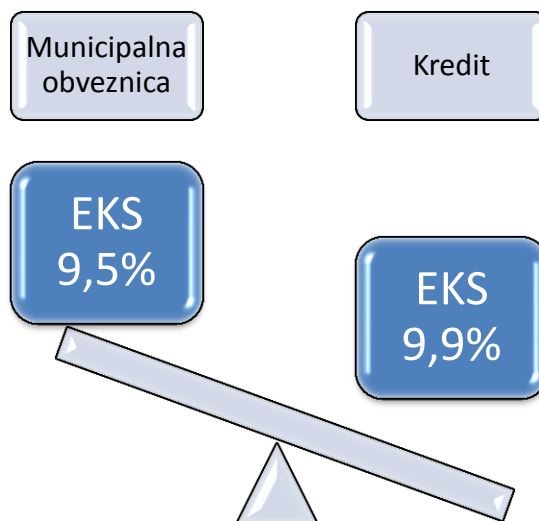
Prva iskustva – Užice

- Projekat - finansiranje izgradnje gradskog zatvorenog bazena
- Karakteristike finansiranja:
 - Iznos zaduživanja 100 mil RSD
 - Ročnost 6 godina – 2 godine grace period i 4 godine otplate
 - Smanjen trošak zaduživanja za Grad Užice

Prva iskustva – Pančevo

- Projekat - finansiranje izrade projektno-tehničke dokumentacije za industrijsku zonu, rekonstrukcija gradske ulice i izgradnja gradskog zatvorenog bazena
- Karakteristike finansiranja:
 - Iznos zaduživanja 107 mil RSD (od ukupno 6 miliona EUR)
 - Ročnost 7 godina – 1 godina grace period i 6 godina otplate
 - Povlačenje sredstava u tranšama – prva tranša u 2012
 - Fleksibilnost za nova zaduženja i prevremenu isplatu duga

Javna ponuda – nove mogućnosti

- Uključene sve grupe potencijalnih investitora, moguće učešće građana – dugoročna investicija sa dobrim prinosom
- Limiti za investiranje osiguravajućih društava su veći 5 puta kada se municipalne obveznice izdaju javnom ponudom
- Praćenje cene duga na organizovanom tržištu i prevremeni otkup obveznica kada postoje viškovi likvidnosti
- Objavljivanje Prospekta (ažuriranje) - najtransparentnije prezentovanje svih relevantnih podataka

Novi kandidati za izdavanje obveznica

Lokalna samouprava	Tekući prihodi u 2011. godini (u 000 RSD)	Tekući rashodi u 2011. godini (u 000 RSD)	Tekući suficit u 2011. godinu (u 000 RSD)	Obaveze po dugovima na kraju godine (u 000 RSD)
Beograd	69,106,218	48,798,753	20,307,465	37,117,797
Pirot	1,056,043	816,515	239,528	227,907
Požarevac	1,938,968	2,442,926	-503,958	310,733
Ruma	1,019,435	876,143	143,292	10,207
Valjevo	1,819,441	1,566,459	252,982	438,733

Podrška MSP IPA 2007

Kontakti

*Program podrške opštinama IPA 2007
Dobra uprava, planiranje i pružanje
usluge*

*Cincar Jankova Ulica br 3, IV sprat,
11 000 Beograd*

*Tel: +381 11 3284 160
Fax: +381 11 3282 269*

*Vladimir Pavlović, MSc, CFA
M: +381 60 249 11 11*

E-mail:

vladimir.pavlovic@msp-ipa2007.org

